

Forns de calç I i II del Prat de Dalt

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Turó del Prat de Dalt
Emplaçament Entrant des de la carretera de Caldes a Sant Feliu, pel camí del Prat de Dalt, 500 metres a la dreta
Alçada: 465

Coordenades:

Latitud: 41.67278
Longitud: 2.1622
UTM Est (X): 430261
UTM Nord (Y): 4613785

Classificació

Número de fitxa 08033 - 236
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Modern
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Dolent
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 012A00025
Fitxes associades:
[Prat de Dalt](#)
Autoria de la fitxa Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa: dt., 25/11/2008 - 01:00

Descripció

Conjunt format per dos forns de calç. Són de planta circular i secció cònica, excavats al pendent d'un marge. A la part inferior, per la façana nord-est, hi ha l'accés a les cambres de combustió, de les quals es conserva l'obertura del forn situat més a l'esquerra, que mesura d'1'3 x 1'5 x 2 m. i amb un arc escarser amb una doble filada de maons posats a sardinell o a plec de llibre, tot i que l'arc que s'ha conservat de la boca esquerra, n'ha perdut gairebé la filada externa. Els murs són de paredat antic fet a base de pedres irregulars, de 80 cm de gruix, unides amb fang i falcades amb pedruscall.

En un nivell de cota superior, es pot observar l'interior dels dos forns. Val a dir, que en el de més a l'esquerra, la boca està tapada per un petit enderroc del mateix marge, mentre que el forn de la dreta, el sostre s'ha ensorrat i està gairebé colgat. L'interior de la cambra de cocció té les parets recobertes de pedra irregular i en el cas de la cambra del forn de l'esquerra, gairebé tot el seu interior ha quedat vitrificada per les altes temperatures a que estava sotmesa la calç, deixant a la vista uns regalims vitrificats de colors blaus, grisos i verds.

Història

Els forns de calç o olles de calç són construccions tradicionals que es troben arreu de Catalunya. Fets de pedra i fang, al seu interior es feia una combustió de llenya per a obtenir calç. Antigament la calç era un material molt necessari, ja que s'utilitzava en la construcció per a fer les parets (per a unir les pedres), barrejada amb aigua i argila o sorra; també s'utilitzava per a arrebossar les façanes i emblanquinar les cases. També servia a impermeabilitzar les cisternes i els safareigs així com per a desinfectar i també tenia un ús agrícola per a ensulfatar les plantes contra les plagues. El procés de transformació de la pedra en calç es feia per combustió, mitjançant un forn de forma rodona fet dins la terra o la roca. Es necessitaven temperatures entre 800°C i 1000°C perquè el carbonat càlcic s'alliberés de l'anhídrid carbònic i passés a òxid de calci. Però per a aconseguir aquest procés es necessitava una preparació llarga i feixuga. Aquestes tasques duraven al voltant d'uns tres mesos i començaven entre el gener i el febrer, quan les feines agrícoles eren més escadusseres.

Primer de tot, es necessitava combustible, que s'obtenia desembrossant el bosc. El següent pas era la pesada feina d'arrencar la pedra amb pics i malls. Després es transportava la pedra i els fogots amb els carros fins al lloc on era situat el forn. Aquest s'omplia posant de forma circular les pedres depenent de la seva mida: a baix les més grosses i a dalt del curull les més petites. A la part inferior es deixava una finestra o boca per introduir-hi la llenya amb una mena de forca anomenada gavell. Quan començava l'encesa, ja no es podia parar fins que el mestre calcinaire deia que la pedra era ben cuïta. Un forn de la capacitat abans esmentada trigava de vuit a deu dies i quan els entesos deien que ja era al seu punt segellaven la boca del forn i la part superior o curull amb pedres i fang durant quatre o cinc dies més. Passat aquest temps ja era a punt per desenfornar i transportar la calç en carros a la seva destinació per al seu ús.

D'aquesta antiga activitat, tan estesa només resta el mut testimoni d'aquells forns que en l'actualitat estan mig enrunats i tapats per la vegetació. La producció de calç va tenir una certa importància fins a mitjans segle XX, com ho demostra l'existència de moltes olles o forns arreu del territori.

Una mica més amunt, pujant per un camí de terra en direcció nord, es pot observar les pedreres de calç d'on s'extreia la calç per fer funcionar els forns.

Bibliografia

MOREU-REY,E. (1962). La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històric de noms de lloc i de persona. Editorial Teide. Barcelona.

